

ZHRNUTIE

Slovenská republika – Rozvoj vnútorného trhu

Monitorovacia správa: M/SR/INT/06013/AGR,ENV a INT vydaná 3. novembra 2006

Priebežná hodnotiaca správa: R/SK/TF/INT/07.002

Predkladané zhrnutie pokrýva pomoc z prostriedkov Prechodného fondu 2004, 2005 a 2006 v rámci nasledovných komponentov:

- ❑ Poľnohospodárstvo, štatistika a kataster
- ❑ Životné prostredie, energetika, doprava a normy
- ❑ Financie, colnice a kultúra

A) Ciele a rozsah hodnotenia

Cieľom predkladaného priebežného hodnotenia je vyhodnotiť pomoc z prostriedkov Prechodného fondu v SR v rámci sektora rozvoj vnútorného trhu. Celková alokácia podpory EÚ predstavovala skoro 20 miliónov EUR na roky 2004, 2005 a 2006, vrátane spolufinancovania. Za účelom hodnotenia bolo použitých päť štandardných kritérií, menovite relevantnosť, hospodárnosť, efektívnosť, trvalá udržateľnosť a dopad¹.

B) Výsledky hodnotenia

Väčšina programov v sektore rozvoj vnútorného trhu je *relevantná*. Programy pokrývajú prioritné oblasti, ktoré sú definované ako v EÚ, tak slovenských strategických dokumentoch a materiáloch, ako napríklad Stratégia riadenia verejných financií a Vládne nariadenie č. 558 z 13.7.2005 k Aktualizovanej koncepcii vzdelávania vnútorných audítorov a finančných kontrolórov. Projekty **Poľnohospodárstva** zostávajú relevantné aj z ex-post pohľadu, väčšinou prispievajú k implementácii komplexných direktív EÚ (ako napríklad Rámcová direktíva v oblasti bezpečnosti potravín). Hlavným prijímateľom pomoci Prechodného fondu 2004 až 2006 bol Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodárstva a jeho oddelenia, vrátane laboratórií. Rovnako je stále relevantná značná pomoc Poľnohospodárskej platobnej agentúre v oblasti Spoločnej poľnohospodárskej politiky, i po uplatnení príslušných zákonov a organizačných zmenách agentúry.

Pomoc Prechodného fondu pre subsektory **Štatistika** a **Kataster** je zameraná na implementáciu progresívnych technológií a prispieva k filozofii eGovernmentu, ako napríklad elektronická podateľňa pre Úrad geodézie, kartografie a katastra. Podobne ako pri pomoci poľnohospodárstvu, nové najvyššie vedenie podporuje nové idey a je hybnou silou pri zavádzaní zmien. Všetky projekty v rámci subsektora **Životné prostredie** sú relevantné, väčšinou prispievajú k splneniu požiadaviek rámcovej direktívy o vode. Zdá sa, že twining je

¹ *Relevantnosť* sa týka návrhu projektu a rozsahu do akého cieľa zodpovedajú skutočným potrebám. *Hospodárnosť*, ako dobre boli pomocou aktivít vstupy premenené na výstupy. *Efektívnosť* hodnotí, či bol dosiahnutý účel projektu. *Trvalá udržateľnosť* hodnotí, či výsledky projektu budú pokračovať aj po skončení externého financovania. *Dopad* popisuje vzťah medzi účelom projektu a celkovými cieľmi.

úplne vhodný na transfer know-how pre projekt **Energetiky**, s dôrazom na transpozíciu a implementáciu príslušných direktív EÚ pomocou tvorby sekundárnej legislatívy. Významná podpora bola poskytnutá oblasti Jadrovej bezpečnosti, ktorá, v nadväznosti na správu Rady o jadrovej bezpečnosti, by mala dosiahnuť vhodné riadenie použitých zdrojov. Relevantnosť projektu **Dopravy** je daná odporučeniami Peer Review, s dôrazom na aplikáciu sociálnej legislatívy. Projekt v oblasti **Norim** je relevantný a mal by pomôcť pri riešení praktických problémov pri implementácii direktívy ohľadne meracích prístrojov, ktorá bola nedávno uvedená do praxe. Nakoľko systém riadenia verejných financií na Slovensku potrebuje ďalšiu modernizáciu a väčšina projektov **Financií** bola iniciovaná Reformou riadenia verejných financií, tieto odrážajú skutočné potreby v daných oblastiach. Projekty **Colnice** sledujú súčasnú politiku EÚ v rámci vonkajšej hranice a ochrane spotrebiteľa. Prvá podpora Ministerstva **kultúry** SR sa zdá byť relevantná, obzvlášť po transpozícii príslušnej direktívy EÚ do národnej legislatívy.

Hospodárnosť hodnotených projektov trpela dobre známymi omeškami, ktoré spôsobovali následné oneskorenia spustenia aktivít, obzvlášť pri projektoch 2005. Rovnako na odbore predvstupových fondov a bilaterálnej spolupráce chýbal príslušný programový manažér pre niektoré komponenty daného sektora. Pre subkomponent **Polnohospodárstva** žiaden z projektov 2005 a 2006 nebol nakontrahovaný. U projektov, ktoré boli realizované a ukončené pre Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodárstva, bola spolupráca britských twiningových partnerov hodnotená veľmi pozitívne. Rovnako kontraktor pre projekt 2004 PPA Sekcia kontroly dosahoval dobré výsledky, nakoľko bol veľmi konštruktívny a pružný. Hospodárnosť projektu **Štatistiky** vykazuje sľubné výsledky, okrem iného aj z dôvodu dobrého riadenia projektov, vrátane vytvorenia elektronických kancelárií. Z podobných príčin (plus štandardizovanej práce riadiaceho výboru a pracovných skupín) sme stále optimistickí, že pomoc **Katastru** bude úspešná, i keď má náročný charakter. Hospodárnosť projektov **Životného prostredia** môže byť posúdená ako výborná; kombinácia manažérskych schopností a zručností príslušných pracovníkov demonštruje veľmi dobré výsledky. Hore uvedené sa netýka subkomponentu **Energetika**, obzvlášť projektu 2005 Rádioaktívny odpad, ktorého hospodárnosť je ovplyvnená problémami s obstarávaním. Dobrá spolupráca s twiningovým partnerom na projekte Trh s elektrinou a plynom prekonáva súčasné zmeny, ktoré vyplývajú z nového zákona a ovplyvňujú prípravu sekundárnej legislatívy. Spolupráca s vybraným partnerom na projekte **Dopravy** nemôže byť hodnotená ako hospodárna, z dôvodu jeho pasívneho prístupu, ktorý viedol aj k vynechaniu jednej zmluvnej povinnosti. Príprava projektu **Norim** je značne zdĺhavá, čo je determinované, okrem iného, i jeho špecifickým charakterom. Projekty **Financií** sú implementované hospodárne. Navyše, všetky sub-komponenty projektu riadenia verejných financií boli v štádiu implementácie. Všetky problémy, ktoré negatívne ovplyvňovali obstarávanie niektorých projektov **Colnic** sa zdajú byť minulosťou, hospodárnosť obidvoch prebiehajúcich projektov môže byť hodnotená vysoko. Pomoc **Kultúry** by mohla profitovať zo synergického efektu pri spájaní kontraktov za účelom kontrahovania a tiež z neskoršej transpozície legislatívy oproti pôvodnému plánu, čím sa predišlo problémom s neskorším štartom aktivít.

Pozitívne predpovede *efektívnosti* väčšiny projektov sú založené na ich výstupoch a vyhodnotení pravdepodobnosti splnenia príslušných projektových cieľov. Masívne teoretické a praktické školenie, podporené komplementárnymi metodickými materiálmi by malo priniesť aspoň nejaké efekty v rámci subkomponentu **Polnohospodárstvo**, ako napríklad pri projekte 2004 Bezpečnosť potravín v oblasti registrácie a poskytovanie licencií pesticídov, rovnako laboratórni pracovníci Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárstva by

mali lepšie plniť svoje úlohy pri kontrole kvality pesticíd. Projekt 2004 PPA Sekcia kontroly by mal vykázat prvé hmatateľné efekty pri lepšom vykonávaní kontrol poľnohospodárskych trhových organizácií. 2004 Register odrôd po ukončení vývoja softvéru by mal priniesť efekty pri lepšej administrácii odrôd, vrátane podávania správ smerom EÚ. Projekty **2004 Štatistiky** rovnako do vývoja a zlepšenia softvéru by mali priniesť efekty v znížení administratívneho zaťaženia jednotiek poskytovateľov údajov a poskytovaní údajov o zahraničnom obchode. Pomoc **Katastru** do informačného systému má dobré šance prispieť k poskytovaniu katastrálnych služieb priateľských k zákazníkovi, čo však závisí na úspešnom ukončení komplementárnych projektov, ako napríklad viacúčelového katastra. Tie projekty **Životného prostredia**, ktoré ukončili svoje aktivity, už dosiahli ich definované projektové ciele, prebiehajúce ďalšie by mali prispieť k ich splneniu. Hore uvedené sa prejaví v plnení požiadaviek EÚ pre monitorovanie a hodnotenie vôd. Projekt Trhu s elektrinou a plynom v rámci **Energetiky** by mal liberalizovať príslušný trh pre domácnosti. Je tiež realistické predpokladať zlepšenie súčasného systému riadenia v rámci pomoci Jadrovej bezpečnosti, avšak implementácia informačného systému na sledovanie rôznych druhov rádioaktívneho odpadu môže byť ohrozená. Adekvátne úrovne kompetencií ľudských zdrojov v rámci projektu 2006 by mala byť dosiahnutá, za predpokladu úspešnej realizácie. Podpora poskytnutá **Doprave** prispela k vykonávaniu inšpekcií, porovnateľnými so štandardami EÚ. Po implementácii projektu **Normy** očakávame, že tento bude efektívny, nakoľko kroky k implementácii novej direktívy ohľadne meracích prístrojov už boli vykonané. Prebiehajúce projekty komponentu **Financie** priniesli výsledky, ktoré boli dobre prijaté prijímateľmi. Masívny transfer know-how a skúseností v rámci tohto komponentu jasne prispieva k modernizácii verejných financií. Vysoké ohodnotenie efektívnosti vykazujú projekty **Colnice**, majú realistické šance prispieť k zlepšeniu ochrany spotrebiteľa a EÚ hranice pomocou posilnenia systémov kontroly proti podvodom. Najlepšie výsledky môžu byť zaznamenané v súvislosti s projektom Spolupráca s informátormi. Projekt **Kultúry** má hlavne pomôcť príslušným orgánom pri uplatňovaní a ochrane práv duševného vlastníctva, ak bude úspešne kontrahovaný.

Trvalá udržateľnosť projektov **Poľnohospodárstva** vykazuje zmiešané výsledky. Pomoc pre Poľnohospodársku platobnú agentúru sa zdá byť zabezpečená i po jej organizačnej zmene a výmene vrcholového manažmentu. Napríklad spolupráca inštitúcií projektu 2004 PPA Sekcia kontroly pokračuje aj po jeho skončení. Tiež predpovede trvalej udržateľnosti pomoci 2005 pre agentúru sú pozitívne, hlavne z dôvodu stability pracovníkov a tiež kvality projektových návrhov, ktoré obsahujú okrem tréningu aj zabezpečenie metodických dokumentov. Na druhej strane sme menej optimistickí pri trvalo udržateľných výsledkoch pomoci Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu poľnohospodárskemu, obzvlášť po oznámení znižovania počtu ich pracovníkov v kombinácii s v minulosti kritizovanou fluktuáciou. Avšak séria projektov v oblasti 2004 Bezpečnosti potravín by mala implicitne prispieť k trvalej udržateľnosti projektu 2004 Bezpečnosť potravín, spolu s plánovanou akreditáciou Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárstva. Tiež softvér v rámci projektu 2004 UIBF Register odrôd má dobré predpoklady na jeho trvalú udržateľnosť, obzvlášť po jeho prepojení na informačný systém registra. Trvalá udržateľnosť projektov **Štatistiky** sa zdá byť viac pravdepodobná v porovnaní s predošlým hodnotením, obzvlášť z dôvodu existencie politickej vôle nového vedenia Štatistického úradu SR na prijatie legislatívnych zmien. Existujú obavy trvalej udržateľnosti plánovaných výstupov projektu **Kataster**, ako napríklad stratégia a podnikateľský plán.

Trvalá udržateľnosť všetkých projektov **Životného prostredia** je veľmi realistická, s použitím dosiahnutých výsledkov a nástrojov pri praktickom výkone všetkých povinností zúčastnených inštitúcií. Avšak dané kritérium hodnotenia môže byť ovplyvnené novým aspektom spozorovaným počas tohto hodnotenia – vysokou fluktuáciou najviac kvalifikovaných pracovníkov, spôsobeným neistotou s ohľadom na budúcnosť daných agentúr. Rovnako výsledky **Energetických** projektov Jadrová bezpečnosť by sa mali stať každodenným pracovným nástrojom agentúr, čo by malo zlepšiť úroveň podávania správ na národnej a medzinárodnej úrovni a riadenie ľudských zdrojov. Trvalá udržateľnosť výsledkov projektov 2005 bude ovplyvnená schopnosťou prekonať problémy s verejným obstarávaním. Najkonkrétnejším zhmotnením daného aspektu projektu Trh s elektrinou a plynom bude otvorený, plne liberalizovaný trh v daných oblastiach. Projekt **Dopravy** pomohol získať nové vedomosti a praktické skúsenosti pri zvyšovaní úrovne inšpekcií, ktoré budú využité rôznymi prijímateľmi pomoci. Potenciálna trvalá udržateľnosť projektu **Norim** môže byť vyhodnotená pozitívne, na základe existencie potrieb a intencií na implementovanie legislatívnych zmien podporujúcich voľný pohyb tovarov s meracou funkciou. Trvalá udržateľnosť **Finančných** projektov sa zlepšila, z dôvodu stabilizácie pracovníkov verejných inštitúcií niekoľko mesiacov po parlamentných voľbách. Realistická predpoveď trvalej udržateľnosti projektov **Colnic** je pozitívna, berúc do úvahy ich prioritu a pozornosť venovanú Vládou SR. Navyše ich výsledky budú použité v každodennej praxi zainteresovaných inštitúcií. Predpovede trvalej udržateľnosti projektu **Kultúry** sú teraz optimistickéjšie (v porovnaní s minulým rokom), nakoľko relevantná legislatíva už bola transponovaná a údržba databázy práv duševného vlastníctva bude zabezpečená Ministerstvom kultúry SR.

Môžeme predpokladať, že väčšina projektov Prechodného fondu prispeje k splneniu svojich programových cieľov v rámci kritéria *dopad*, väčšinou v oblasti transpozície príslušného *acquis*, ako napríklad reformovaná spoločná poľnohospodárska politika v rámci sub-sektora **Poľnohospodárstvo**. Pomoc Prechodného fondu pre PPA by mala mať pozitívny dopad na zvýšenie exportu poľnohospodárskych produktov (napríklad s použitím refundácií), alebo na transparentnejší systém priamych platieb, ktorý by prinášal viac finančných zdrojov farmárom. Podobne pozitívny dopad predpokladáme pre podporu ÚKSUP-u, kde v oblasti bezpečnosti potravín slovenskí zástupcovia sa už začali zúčastňovať na Peer Review v rámci EÚ a v blízkej budúcnosti by mali vykonávať prácu spolu-spravodajca. Na druhej strane, hoci ustanovenie koordinačnej jednotky na ÚKSUP-e by malo mať určite pozitívny dopad na reguláciu pesticídov na Slovensku, možnosť priameho zaradenia zamestnancov spolupracujúcich inštitúcií do tejto jednotky bola značne nejasná počas písania tejto správy. Progresívne oblasti pomoci **Štatistiky** a **Katastra** by mohli obe priniesť široký a konkrétny dopad pri zavedení nových a vylepšených informačných systémov, ako napríklad zvýšenie kvality poskytovaných štatistických údajov, alebo pružnejšie poskytovanie katastrálnych informácií štátnej správe a občanom. Projekty **Životného prostredia** prispievajú k plnej implementácii EÚ a národnej legislatívy v oblasti kvality vôd pomocou vytvorenia národných monitorovacích/hodnotiacich systémov v rôznych oblastiach monitorovania kvality vôd. Trh s elektrinou a plynom v rámci sub-komponentu **Energetiky** je tiež zameraný na transpozíciu príslušného nariadenia EÚ, ktoré zavádza model trhu s elektrinou a plynom v súlade s požiadavkami EÚ. Efektívne realizovanie projektov Jadrovej bezpečnosti prispieva k splneniu odporúčaní Správy o jadrovej bezpečnosti pomocou zvýšenia bezpečnosti. Pomoc poskytnutá **Doprave** prispela k správnej implementácii *acquis* v ochrane pri práci v danom sektore a využila získané vedomosti pri novelizácii príslušných právnych noriem. Môžeme predpokladať širší dopad vo forme voľného pohybu tovaru s meracou funkciou bez negatívnych vplyvov liberalizácie trhu pri projekte **Normy**, v prípade, ak sa implementuje. Projekty **Financií** majú tiež dobrý potenciál na

dosiahnutie širšieho dopadu, nakoľko poskytujú chýbajúce vedomosti v oblasti riadenia verejných financií. Významný dopad môže byť dosiahnutý z projektov **Colnice** vo zvýšení ochrany východnej hranice, celkového zlepšenia ochrany spotrebiteľa a zvýšení počtu a spoľahlivosti informačných zdrojov colných orgánov. Predpovede dopadu pomoci **Kultúre** sú viac pozitívne, hlavne kvôli plánovanému zavedeniu a ochrane práv duševného vlastníctva orgánmi činnými v trestnom konaní.

C) Odporúčania a ohodnotenie

Pre Odbor koordinácie pred vstupových fondov (OKPF) a bilaterálnej spolupráce ÚV SR

OKPF by mal zamestnať Programového manažéra pre komponenty noriem, financií a colníc v rámci sektora Rozvoj vnútorného trhu v rámci novej organizačnej štruktúry, aby sa zaoberal/a týmto komplexným sub-sektorom.

Prijímateľ – Úrad geodézie, kartografie a katastra

Úrad geodézie, kartografie a katastra by mal predložiť OKPF dokument, ktorý by poukazoval na konkrétne kroky pri schvaľovaní stratégie a podnikateľského plánu, ktoré boli pripravené v rámci sub-komponetu technickej pomoci 2004. Podobný dokument by mal byť pripravený a predložený zo strany Úradu s poukázaním na fázu rozšírenia funkčnosti elektronickej registratúry a podateľne.

Prijímateľ – Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií/CFKJ

Prijímateľ by mal prerokovať problém vynechaného výstupu – príprava slovníčka špecifických pojmov pre oblasť kontroly dopravy s CFKJ, za účelom nájdenia vhodného riešenia.

Hodnotenie

Projekt	Relevantnosť	Hospodárnosť	Efektívnosť	Trvalá udržateľnosť	Dopad	Slovné hodnotenie
2004/016-764.01.01 Bezpečnosť potravín	1	1	1	0	1	S
2004/016-764.08.03 UIBF PPA Sekcia kontroly	1	2	1	1	1	S
2004/016-764.08.03 UIBF Register odrôd	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.08.01 UIBF Bezpečnosť potravín	1	1	0	0	0	S
2006/018-175.01.01 Bezpečnosť potravín	1	0	1	0	1	S
2005/017-464.01.01 PPA Organizácie trhu	1	0	1	1	1	S
2005/017-464.01.02	1	0	1	1	1	S

Organické poľnoh.						
2005/017-464.01.03 PPA Jednotná platba	1	0	1	1	1	S
2005/017-464.01.04 Lesný repro materiál	1	1	1	1	1	S
2004/016-764.05.01 +Statistika	1	1	1	1	1	S
2004/016-764.08.03 UIBF SW pre Intrastat	1	1	1	1	1	S
2004/016-764.08.01 Kataster	1	1	0	-1	1	S
Živ.Prostr.Ener., Doprava,Normy						
2004/016-764.08.03 UIBF Klasifikácia ek. Stavu	2	2	2	1	1	HS
2004/016-764.08.03 UIBF,Poskytnutie údajov	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.06.01 EQS pre vody	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.08.01 UIBF Direktíva o vode	1	1	1	0	1	S
2005/017-464.08.01UIBF IS pre EIA	1	1	0	0	1	S
2004/016-764.07.01 IRAO Manažment	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.07.02 Rádioak. odpad	1	-1	-1	0	0	U
2006/018-175.04.01 Rozvoj ľud. zdrojov pre NRA	1	0	0	0	1	S
2004/016-764.06.01 Cestná doprava	1	-1	0	1	1	S
2005/017-464.07.01 Trh s elektr.+ plynom	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.02.01 RACMI	1	0	1	0	0	S
FIN,Colnice,Kultúra						
2004/016-764.02.01 Posilnenie riadenia ver. fin.	1	1	1	0	0	S
2004/016-764.02.02 Daňový audit	1	1	1	1	0	S
2004/016-764.02.03 Interný audit	1	1	1	1	0	S
2006/018-175.03.01 Výbory auditu	1	1	1	0	0	S
2006/018-175.03.02 EU vlastné zdroje	1	1	1	0	0	S
2004/016-833 Kontrola proti podvodom	1	1	1	1	1	S
2004/016-764.08.03 UIBF Informátori	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.08.01 Zvýšenie ef. pomoci SR	1	1	1	0	0	S
2005/017-464.02.03 Ochrana spotrebiteľa	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.02.02 Práva duševného vl.	1	1	1	1	1	S
Spolu za Sector INT	1	1	1	1	1	S

Nedostatočné	Slabé	Dostatočné/ Adekvátne, alebo hodnotenie nebolo možné	Dobré	Výborné
-2	-1	0	+1	+2

Veľmi neuspokojivé	Neuspokojivé	Nebolo možné hodnotenie	Uspokojivé	Veľmi uspokojivé
HU	U	N/A	S	HS

